

የኢትዮጵያ ሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ - ኢሰመጉ

ኢሰመጉ የቆመው ለዴሞክራሲያዊ ሥርዓት መዳበር፣ ለሕግ የበላይነት መስፈንና ለሰብዓዊ መብቶች መከበር ነው!

አስቸኳይ ጋዜጣዊ መግለጫ

በትግራይ ክልል ያለው የሰብዓዊ መብቶች ሁኔታ አስቸኳይ መፍትሔ ይሻል!

ጥር 14 ቀን 2013 ዓ.ም

የኢትዮጵያ ሰብዓዊ መብቶች ጉባዔ - ኢሰመጉ ለትርፍ ያልተቋቋመ፣ ነጻና ገለልተኛ የሆነ እንዲሁም ከማናቸውም የፖለቲካ ፓርቲ፣ የኃይማኖት ተቋም፣ የብሔረሰብ ቡድን፣ ማኅበራዊ መደብ ወዘተ የማይወግን፣ ለትርፍ ያልተቋቋመ የሰብዓዊ መብቶች ተከላካይ ተቋም ነው።

ኢሰመጉ፣ በትግራይ ክልል እና አዋሳኝ አካባቢዎች በነበረው ጦርነት ምክንያት ባልታጠቁና ሰላማዊ በሆኑ ሰዎች ላይ የተፈጸመው የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት ስፋት፣ በጦርነቱ ምክንያት ከመኖሪያ ቤታቸው የተፈናቀሉ ሰዎች ሁኔታ፣ በብሔር ማንነታቸው ብቻ ለጥርጣሬ እና መድልዎ ተጋላጭ የሆኑ ሰዎች ሁኔታ እና አስቸኳይ ሰብዓዊ ድጋፍ የሚሹ ወገኖች ጉዳይ ከፍተኛ ሥጋት አሳድሮበታል። በወቅቱ ተከላካይ በነበረው ችግር ምክንያት ለስድስት ወራት ያህል የሚቆይ የአስቸኳይ ጊዜ ዐዋጅ በመታወጅ በሰብዓዊ መብቶች ላይ ገደቦች ተጥለዋል። ከእነዚህም መካከል የሰዓት እሳሬ ገደቦችን ጥሳቻ፣ በሚል በጸጥታ ኃይሎች የኃይል እርምጃ የተወሰደባቸው ሰዎች መኖራቸውን ኢሰመጉ መረጃዎች ደርሰውታል። ለአብነት ያህል ጋዜጠኛ ዳዊት ከበደ እና በረከት በርሄ ጥር 11 ቀን 2013 ዓ.ም በጸጥታ ኃይሎች መገደላቸውን ለማወቅ ተችሏል። ኢሰመጉ የእነዚህ እርምጃዎች ሕጋዊነት ከፍተኛ ጥርጣሬ አሳድሮበታል።

ኢሰመጉ በጦርነቱ ወቅት እና ከዚያም ወዲህ ባሉት ጊዜያት አስገዳዳ መድፈርን፣ ከፍርድ ውጪ የሆነ ግድያን፣ ሕገ-ወጥ እስራትን እና እገታን ጨምሮ ዓይነተ-ጠብ የሰብዓዊ መብቶች ጥሰት በልዩ ልዩ አካላት እየተፈጸሙ ስለመሆኑ የሚጠቁሙ አቤቱታዎችን ተቀብሏል። በርካታ መረጃዎችንም አሰባስቧል። በእነዚህ የመብት ጥሰቶች ሴቶች፣ ሕጻናት፣ አካል ጉዳተኞች እና አረጋውያን ቀዳሚ ሰለባዎች ስለመሆናቸውም ለማወቅ ተችሏል። በሌሎች የሕገሀብ አካባቢዎችም በልዩ ልዩ ምክንያቶች የሚንቀሳቀሱ የትግራይ ተወላጆች እስር፣ እንግልት እና መድልዎ እየደረሰባቸው ስለመሆኑም ኢሰመጉ በርካታ አቤቱታዎች ደርሰውታል።

በሌላ በኩል፣ ላለፉት ሦስት ወራት ገደማ ከጥቂት አካባቢዎች በቀር የባንክ አገልግሎት አሁን ድረስ ያልጀመረ በመሆኑ፣ መብራት፣ ውኃና ስልክ የመሳሰሉ መሠረታዊ አገልግሎቶች የተቋረጡ በመሆናቸው፣ በተለያዩ አካባቢዎች የሚገኙ የመንግሥት ሠራተኞች ወርጋዊ ደመወዛቸው ያልተከፈላቸው በመሆኑ እና የጤና አገልግሎት መስጫ ተቋማት በሚገባ አገልግሎት እየሰጡ ባለመሆናቸው ነዋሪዎች ለብዙ እንግልት እና መከራ እየተዳረጉ ስለመሆኑ ለማወቅ ተችሏል።

በክልሉ እየተደረጉ ያሉ ሰብዓዊ ድጋፎች በጸጥታ ችግር እንዲሁም በድጋፍ ሰጪ ድርጅቶችና በመንግሥት ተቋማት ተናቦ ያለመሥራት ችግሮች ምክንያት በበቂ ሁኔታ እና መጠን በሁሉም የክልሉ አካባቢዎች ተደራሽ አለመሆናቸው ነዋሪዎችን ለከባድ ችግር እያጋለጣቸው መሆኑ በተለያዩ መንገድ እየተገለጸ ይገኛል። ይህም ሁኔታ በተገለጸው መልኩ እየተከሰተ ከሆነና ከፍተኛ የሆነ አስቸኳይ ሰብዓዊ ድጋፍ ሳይደረግ የሚቆይ ከሆነ ከባድ ሰብዓዊ ቀውስ ሊፈጠር ይችላል።

በመሆኑም፣ የፌዴራሉ መንግሥትም ሆነ የክልሉ ጊዜያዊ አስተዳደር የጸጥታ ስጋት ባለባቸውም ሆነ በሌሎችም አካባቢዎች አስቸኳይ ሰብዓዊ ድጋፍ የሚተላለፍባቸውን መተላለፊያ መስመሮች እና ልዩ ስልቶች እንዲቀይሱ፣ አገልግሎት ሰጪ ተቋማት በሁሉም አካባቢዎች በፍጥነት ተደራጅተው አገልግሎት መስጠት እንዲጀምሩ እንዲያመቻቹ ኢሰመጉ ያሳስባል። በኢ.ፌ.ዴ.ሪ ሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ስር የተቋቋመው የአስቸኳይ ጊዜ ዐዋጅ መርማሪ ቦርድ የዐዋጁን አፈጻጸም በቅርበት እንዲከታተል እና በጦርነቱ ወቅትና ከዚያም ወዲህ ባሉት ጊዜያት የተፈጸሙትን የሰብዓዊ መብቶች ጥሰቶች መርምሮ፣ የአጥፊዎቹን ማንነት በግልጽ እንዲለይና ለሕዝብ ይፋ እንዲያደርግ ኢሰመጉ ይጠይቃል። በተጨማሪም፣ መንግሥት ነጻና ገለልተኛ የሆኑ የሰብዓዊ መብቶች ተቋማት እና ብዙኃን መገናኛ በአካባቢዎቹ ተንቀሳቅሰው ጉዳዩን ለማጣራት የሚያስችላቸው ሁኔታ እንዲፈጠር እንዲያደርጉ ያሳስባል።

ኢሰመጉ በክልሉ በርካታ አካባቢዎች ያለውን የሰላማዊ ሰዎች ደህንነት እና የሰብዓዊ መብቶች ሁኔታ በልዩ ልዩ መንገዶች ክትትል እያደረገ ሲሆን፣ የክትትል ሥራውን ውጤት በተቻለው ፍጥነት አጠናቆ ለሕዝብ ይፋ እንደሚያደርግ ይገልጻል። በአጠቃላይ በክልሉ የሚታዩትን ችግሮች በሚመለከት ኢሰመጉ የክልሉን ጊዜያዊ አስተዳደር አግኝቶ ለማነጋገር ያደረጋቸው መከራዎች እስከአሁን ባይሳኩም ወደፊት ምላሻቸውን ለማካተት ይሞክራል።

ጥር 14 ቀን 2013 ዓ.ም

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

ኢሰመጉ በአፍሪካ የሕዝቦችና የሰብዓዊ መብቶች ኮሚሽን የታዘቢነት ቦታ አለው፤ የዓለም አቀፍ የሰብዓዊ መብቶች ፌዴሬሽን (FIDH) አባል፣ የዓለም አቀፍ ጸረ-ሥቃይ ድርጅት (OMCT) አባል፣ የምሥራቅና የአፍሪካ ቀንድ የሰብዓዊ መብቶች ተጫጋቾች ጥበቃ ኅብረት (Defend Defenders) መሥራች አባል ነው።